

☒ **ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „КОЛЪО ГАНЧЕВ“**

6006 гр.Стара Загора, ул."Добруджа" №15

дирекция:0878 567 115; канцелария: 606-195; e-mail: nukgsz@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ: Заповед № 311 / 14.09.2022 г.

ДИРЕКТОР:

/Галина Петкова /

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО НА УЧЕНИЦИ В

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „КОЛЪО ГАНЧЕВ“

през учебната 2022/ 2023 г.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

ОБЩА ЦЕЛ

до първи април 2023 г. да се намали броят на отпадналите ученици, поради което да осигурим:

- Изграждане на материална база на училище и участие в работата на училищната общност;

Надължително за персонала са изградени мерките за отсъствия:

- Създаване на благоприятна атмосфера към учебния процес;

Надължително за персонала: участие на застрахованите ученици:

- Подобряване на училищната и учебната среда;

- Подобр

- Нама

- Изграждане на квалификацията на педагогическия каcad

- Облагане на семейството и живота на учениците.

Приета на заседание на Педагогическия съвет № 8 от 01.09.2022 г.

ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

Отпадането на ученици от училище е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са комплексни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията на учениците за учебен труд, в слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда, а от друга и в педагогическата колегия. В последно време се постигнаха добри резултати, като бе намален броя на отпадналите ученици в нашето училище, но се появила една друга категория ученици, които са застрашени от отпадане. Анализирайки проблема констатирахме, че учениците са в училище, но поради липса на интерес или слаби постижения в учебните занятия, допускат неизвинени отсъствия. Имат лоши прояви по отношение на дисциплина и междуличностно общуване в училище, както и голям брой слаби оценки, което неминуемо ги поставя в групата на застрашени от отпадане.

В I-IV клас този проблем не е толкова изявен поради факта, че малките ученици са обгрижвани от един учител, който в повечето случаи е безспорен авторитет за тях. Там обаче се очертава друг проблем. В условията на обучение в преобладаваща билингвална среда, обучението на писмен и говорим книжовен български език е затруднено и някои ученици трудно или въобще не се поддават на ограмотяване. Това от своя страна се явява в известна степен (но не изцяло) предпоставка за последващо затруднено обучение и развитие от V клас нагоре. Проблема с отпадащите и застрашените от отпадане ученици е особено силно изразен от V до VIII клас. Затова е нужно да се предприемат спешни мерки от цялата педагогическа колегия със съдействието на ръководството, за да се намали, а в последствие и да се ликвидира този проблем.

I. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА:

ОБЩА ЦЕЛ

Да върнем децата отново в класните стаи и да им помогнем да намерят онова нещо, заради което да останат.

- Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност;

Индикатор за постигане: - намаляване неизвинени отсъствия;

- Създаване на положителни нагласи към учебния процес;

Индикатор за постигане: успеха на застрашените ученици;

- Подобряване на училищната и учебната среда.
- Подобряване на резултатите в учебно-възпитателната работа.
- Намаляване на отсъствията на учениците от училище.
- Повишаване на квалификацията на педагогическия екип.
- Включване на семейството в живота на училището.

II. ОСНОВНИ ПРИЧИНИ ЗА ОТСЪСТВИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ И ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ

1. ЕТНО-КУЛТУРНИ ПРИЧИНИ

- Образованието не е част от ценностната система на семействата от ромски произход – то е на едно от последните места в ценностната им система;
- Родителите на учениците не проявяват заинтересованост и контрол към осигуряване на присъствието на децата им в училище и не са ангажирани за продължаване на тяхното образование;
- Родителите не позволяват на по-големите деца (предимно момичета) да посещават училище поради опасност от отвлечане и ранен брак;

СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ПРИЧИНИ

- Безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят много деца в условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище;
- В резултат на финансовите и икономически затруднения много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до нарушаване на участието им в учебния процес.

- Честите миграции на семействата в страната и в чужбина възпрепятстват редовното посещаване на училище на децата им. В много от случаите родителите, заедно с децата си, подлежащи на задължително обучение, заминават в чужбина без да уведомят училището.
- Когато родителите отиват на работа децата остават вкъщи да се грижат за по-малките деца в семейството или децата също се ангажират със сезонна работа;

ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПРИЧИНИ

- Трудности в усвояването на учебното съдържание, породени от майчиния език, който е различен от българския;
- Слаб интерес към учебния процес;
- Негативни нагласи към учебния процес и липса на мотивация за учене.

III. *ДЕЙНОСТИ И ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ ОТ ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ НАМАЛЯВАНЕ БРОЯ НА ДОПУСНАТИТЕ НЕИЗВИНЕНИ ОТСЪСТВИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ* ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ:

Мерките, предприемани от училищното ръководство и от педагогическият съвет на Основно училище „Кольо Ганчев“ за намаляване на процента на напуснали ученици, са в по-голямата си част прилагани през последните години, но едновременно с тях училището търси нови подходи, разчита на ефективен контакт с родителите и на съдействие от различни институции или от местната общност, опитва се да подобри училищната среда, за да стане училището по-привлекателно за децата. Предприеманите действия имат различна ефективност и резултатност. Нерядко усилията на училищния екип се сблъскват с неразбиране или незаинтересованост от страна на родители и ученици. Подходите, които в повечето случаи дават резултат за намаляване на допусканите неизвинени отсъствия, са ефективни и за предотвратяване на трайно непосещаване и напускане на училище.

- Полагат се усилия за осигуряване на равен старт за училище чрез задържане на децата в подготвителните групи; възможност за овладяване на български език в подготвителните групи;

Поставя се акцент върху превантивната работа с учениците, за да се ограничат случаите на напускане, провокира се позитивната нагласа към учебен труд и се търсят начини да се даде шанс на всеки ученик и чрез активната роля на класните ръководители;

- Индивидуална работа със застрашените от отпадане ученици и ежемесечни посещения на класните ръководители в дома на учениците;
- Осигуряване на възможности за целодневно обучение за учениците от I-VI клас; Осигуряване на максимално добри условия за провеждане на образователно-възпитателния процес, изразяващи се в създаването на атрактивна и приятна обстановка в училището; използване на интерактивни методи в образователно-възпитателния процес, използване на информационните технологии с цел изграждане на положителна мотивация към училището;
- Диалог със семействата на учениците, застрашени от преждевременно напускане на училище, посещения на домовете, поддържане на постоянни контакти с родителите и настойниците от страна на класните ръководители. Включване на родителите във всички форми на училищния живот, организиране на тържества, в които децата се изявяват пред родителите си, пред обществеността. Информационни кампании сред родителите по различни проблеми на подрастващите, грижи за предотвратяване на ранните бракове и раждания;
- Използване на възможностите на часа на класа- беседи в часа на класа, имащи за цел осъзнаване на значението на училищното образование за успешна реализация в живота;
- Работа на училищата по национални програми и проекти, финансирани от ЕСФ по ОП „Развитие на човешките ресурси”.

Мерки за намаляване на неизвинените отсъствия на учениците

- Контрол на посещаемостта на учениците в учебните часове;
- Контрол на коректното отразяване на отсъствията на учениците;
- Контрол по редовното водене и отчитане на отсъствията на учениците в училищната документация;
- Контрол на подаване справки по чл. 17, ал. 4 от ППЗСПД;
- Децата на 5 и 6 години се обхващат в ПГ;
- Работа с определени ученици с цел преодоляване на образователните им пропуски;
- Провеждане на допълнителна работа – консултации с всички ученици по определен график.

Нашите принципи за превенция от отпадане от училище:

1. Всеки ученик може да успее;

- Да открием тази област, в която даденият ученик е добър;
- Да му помогнем да се развие в тази област, като доразвие своите знания и умения
- Чрез това, в което е добър да развие допълнителни знания и умения и в останалите области, които са заложили в учебните програми, т.е. да направи прехода от това, в което ученикът е добър към останалото;

2. Училището може да бъде привлекателно за всяко дете;

- Да подпомагаме въвеждането на интеркултурно образование в училище чрез ИУЧ, предметите от ЗП – за да могат децата и родителите на всички ученици да видят своята култура в училище, както и за формиране на толерантност сред всички деца и родители;
- Да подпомагаме разнообразяване на училищната дейност и приближаването ѝ до потребностите на ученика чрез провеждане на училищни празници, тържества и др.
- Да направим училището привлекателно място и за учениците, които не проявяват особен интерес към учебното съдържание;

- Да създадем толерантна среда, която ученикът да почувства като своя, в която може да открие своето място;

СТРАТЕГИЯ НА УЧИЛИЩЕТО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕВЕНЦИЯ ОТ ОТПАДАНЕ

Стратегията се основава на иновативно, гъвкаво и личностно ориентирано обучение:

- учениците да получат пълноценни знания, умения и компетентности;
- да се изградят като свободни и морални личности, способни да живеят и работят заедно, да общуват помежду си, да поемат отговорности в демократично гражданско общество;
- да развиват творческите си заложби и способности;
- да изградят умения и навици за здравословен начин на живот;
- училището да се утвърди като конкурентноспособен и привлекателен център за всички деца от района, подлежащи на задължително обучение;

Визията на ОУ «Кольо Ганчев» е на училище, осигуряващо ефективна, качествена и достъпна подкрепа за деца и ученици, застрашени от отпадане, и осигуряване пълноценна личностна реализация в училищния живот.

Разнообразни дейности, насочени към удовлетворяване на желанията и потребностите на учениците;

- Съчетаване на класноурочни и извънкласни форми на обучение и възпитание;
- Висококвалифицирани и мотивирани учители, работещи като екип от отговорни и развиващи се личности, проявяващи толерантност, загриженост и зачитане на човешкото достойнство;
- Работа с талантиливи деца;
- Работа с деца в неравностойно социално положение;
- Работа с деца с различна етническа принадлежност;
- Уютна и функционална образователна среда;

Силни страни:

- Квалифицирани учители;
- Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ;
- Извънкласни дейности;
- Възможности за изява;
- Създаване на приятелска среда;
- Стремех за подобряване на материална база;
- Работа по проекти;
- Безплатни закуски, безплатни плодове и млечни продукти за децата от ПГ и учениците от I-IV клас и безплатни обяди за учениците от I-VI клас;
- Безплатни учебници I-VI клас;
- Извършване на дейности по превенция на отпадането;
- Липса на отпаднали ученици до 16 годишна възраст;

Слаби страни

- Липса на регистър на ученици, застрашени от отпадане;
- Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане;
- Недостатъчно ефективно взаимодействие училище –родители;
- Голям брой извинени и неизвинени отсъствия на учениците, което е предпоставка за отпадане;

Възможности:

- кандидатстване по различни проектни предложения, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности;
- ранно идентифициране на децата в риск чрез проучване на потребностите и интересите на децата;
- нови форми за по-голямо ангажиране на родителите;
- действено ученическо самоуправление;

- ефективно включване на училищните и ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция на отпадането от училище;
- обучение на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните, образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят децата в риск да отпаднат от училищ
- разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на децата, консултиране, професионално ориентиране и чрез активна работа със семейството;
- поддържане на регистър за всяко застрашено дете;
- периодична оценка и актуализиране на мерките;
- разширяване на връзките с извънучилищните институции;

Заплахи

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите;
- Липса на ефективни санкции за родителите;
- Нисък жизнен стандарт на голяма част от населението;
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище;
- Липса на финансови възможности за подкрепа на застрашени от отпадане деца;
- Негативно влияние на приятелската среда, на „улицата“;
- Липса на подкрепяща среда около училището;
- Миграционни процеси, честа смяна на местоживеенето;

Целева група

Ученици от I до VI клас, които са застрашени от отпадане по различни причини – за които съществува обективен риск от социално изключване и липсват форми за социална подкрепа;

В по-общ смисъл целевата група включва всички ученици от училището като смисъл на превенция.

МЕРКИ:

Начален етап:

- Изготвяне на поименен списък от класните ръководители, в чиито класове има ученици със затруднения в ограмотяването.
- Изготвяне на личен профил на тези ученици.
- Изработване на индивидуален тематичен план и календарен график за преодоляване на изоставането.
- Включване в разнообразни извънкласни дейности на учениците за осмисляне на свободното им време;
- Определяне на ден от седмицата (може да се ползва и ДЧ на класа), в който родителите на тези ученици да бъдат запознавани с постиженията на своите деца

Прогимназиален етап:

- Изработване на личен профил на застрашените от отпадане ученици от класните ръководител на V и VI клас;
- Провеждане на анкета/разговор с тези ученици за установяване на проблема;
- Изработване на индивидуален тематичен план за всеки ученик със слаби резултати, за преодоляване на изоставането по предмети;
- Провеждане на родителска среща с родителите на тези ученици, на която се предприемат съответни мерки спрямо техните деца.
- Да се извършва месечен контрол от класния ръководител за състоянието на учениците и се изготвя отчет в писмена форма (свободен текст).
- При положителни резултати, ученикът да бъде поощряван по подходящ начин;
- При негативни резултати или при повторение на такива, ученикът да бъде наказван според правилника за дейността на училището;
- Включване в разнообразни извънкласни дейности на учениците за осмисляне на свободното им време.